

בית ההשקעות ממזג קופות גמל וכספי העמית מתפצלים

מאת: רו"ח אמיר גבאי

מוצא עצמו מטורטר בין פקיד השומה לבין קופת הגמל ומעבדו וזאת מאחר הגוף המנהל את קופת הגמל לא טרח לעדכן את המעביד בדבר השינויים שחלו במספרי תיקי הניכויים ולהנחותו כבר בשלב מילוי טופס 161 בדבר פירוט הכספים בין המסלולים השונים. שלא נאמר כי אם עד עכשיו צריך היה העובד בעת פרישתו לספק לקופת הגמל אישור אחד מפקיד השומה, כעת הוא נדרש לספק מספר אישורים, לכל מסלול ומסלול אישור נפרד! מה שמביא לסרבול הטיפול בפרישה של עובד ברשויות המס ולעיתים אף למיסוי יתר של כספי הפיצויים במקרים בהם מרגע הפרישה ועד למועד ניכוי המס בפועל יתרת כספי הפיצויים במסלול אחד עלתה בעוד שיתרת כספי הפיצויים במסלול אחר ירדה, ראו דוגמה בטבלה.

של עובד] וזאת על מנת לקבל אישור מפקיד השומה למשיכת כספי הפיצויים מהקופה לאחר ניכוי המס החל על הכספים. נזכיר כי בטופס 161, המעסיק רושם את שם הקופה ומספר תיק הניכויים של הקופה לצד סכום הפיצויים בקופה נכון ליום הפרישה ובעזרת נתונים אלו מקבל העובד מפקיד השומה אישור למשיכת כספי הפיצויים מהקופה. עד היום, העובד לא נתקל בבעיה מאחר וכמעט לכל גוף מוסדי ובוודאי שלכל קופת גמל היה מספר תיק ניכויים אחד. אולם, כיום לאחר המיזוג, אם ניקח לדוגמה עמית בקופת גמל מסלולית אשר כספי הפיצויים שלו מפוזרים בין מספר מסלולים וכל מסלול בקופה התמזג עם קופת גמל אחרת [תחת אותו בית השקעות] נוצר מצב בו לכל מסלול באותה הקופה - מספר תיק ניכויים שונה! בשלב זה נתקל העובד בבעיה בבואו למשוך את כספי הפיצויים מהקופה והוא

מסלולי השקעה אחידים על חשבון יתרונות של תחרות בין גופים מסחריים, מבחר גדול של מוצרים והאפשרות לבחור באפיקי השקעה ייחודיים לפי העדפותיו של כל חוסך, תטיב או תפגע בחוסכים. גם אם נתעלם מההשלכות של המיזוגים בטווח הקצר על אפיקי ההשקעה של הכסף שלנו בקופות ותוצאות ההשקעות, שקיפות המידע והדיווח התקופתי לעמיתי קופות הגמל לרבות ההודעות המגיעות לכל עמית לביתו במהלך התקופה האחרונה שברובן בלתי מובנות לחוסך הממוצע - לאור מיזוג קופות הגמל נתקל עמית שכיר בבעיה שאף אחד מהגופים המוסדיים או האוצר, לא טרח לתת מענה לה!

מה הבעיה?

עמית שכיר, בעת עזיבת עבודה או פרישה, נדרש לפנות לפקיד השומה באזור מגוריו [מס הכנסה] כאשר הוא מצויד בטופס 161 חתום עלידי מעבידו [הודעת מעביד על פרישה

הוראות התיקון לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005 במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 – 2010), התשס"ט – 2009] לפיהן החל מינואר 2011 חברה המנהלת קופות גמל לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג, בהמשך לשיקולי יעילות תפעולית, מיזוגים בין בתי השקעות ורכישת קופות גמל נוספות על ידי הגופים המוסדיים הביאו לכך כי במהלך השנה האחרונה הגופים המוסדיים עוסקים בקדחתנות במיזוג קופות הגמל שבניהולם. ימים יגידו האם מדיניות האוצר המובילה לריכוזיות החיסכון הפנסיוני, צמצום מספר קופות הגמל ויצירת

דוגמה להמחשה

סך המס המנוכה בפועל	שיעור המס על החלק העודף לפי הנחיית פקיד השומה	יתרה ביום ניכוי המס	שינוי ביתרה משוקלל	שיעור המס	חייב במס (לפי אישור פקיד השומה)	פטור ממס (לפי אישור פקיד השומה)	יתרת הפיצויים ביום הפרישה	קופת גמל	כאשר יש מספר תיק ניכויים אחד
46,002.00	46%	300,000.00	0.00%	34%	135,300.00	164,700.00	300,000.00	קופת גמל	

סך המס המנוכה בפועל	שיעור המס על החלק העודף לפי הנחיית פקיד השומה	יתרה ביום ניכוי המס	שינוי ביתרה	שיעור המס	חייב במס (לפי אישור פקיד השומה)	פטור ממס (לפי אישור פקיד השומה)	יתרת הפיצויים ביום הפרישה	קופת גמל	כאשר יש 3 מספרי תיק ניכויים שונים
-	46%	97,000.00	-3.00%	0%	-	100,000.00	100,000.00	מסלול צמוד מדד	
-	46%	49,000.00	-2.00%	0%	-	50,000.00	50,000.00	מסלול שקלי	
47,842.00	46%	154,000.00	2.67%	34%	135,300.00	14,700.00	150,000.00	מסלול מניות	
47,842.00	46%	300,000.00	0.00%	34%	135,300.00	164,700.00	300,000.00	סה"כ	

